

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

*САВЧЕНКО К.М., БОНДАР А.С., к. фіз. вих., доцент
Харківська державна академія фізичної культури*

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Анотація. У статті розглянуто основні напрямки діяльності кафедри фізичного виховання вищого навчального закладу з організації рекреаційної діяльності студентів, визначено інтереси та потреби студентів до занять різними видами фізичної активності, основними з яких 29% опитуваних вважають зміцнення здоров'я, 28% - бажання бути фізично розвиненими, 15% – досягнення високих спортивних результатів.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, спортивно-масові заходи, рекреація.

Вступ. Фізична культура має важливе значення у підготовці сучасного фахівця, формуванні його особистості. Дана дисципліна у вищих навчальних закладах та організовані заняття спортом у вільний від навчання час забезпечує фізичну готовність майбутніх фахівців до трудової діяльності, сприяє їх всебічному і гармонійному розвитку, відновленню їх працездатності, організації дозвілля, налагодженню дружніх відносин з однокурсниками. Особливості організації та шляхи вдосконалення фізичного виховання студентської молоді розглядали у своїх роботах такі сучасні дослідники як Біліченко О. (2011), Востоцкая І. (2009), Вржесневський І. (2011), Давиденко Д. (2006), Іванько В. (2011), Колумбет О. (2013), Осипова І. (2009), Полянничко О. (2011), Портна І. (2011) Стасюк Р. (2009) та ін.

Мета дослідження полягає у визначенні ставлення студентів вищих навчальних закладів до занять різними видами фізичної активності.

Завдання дослідження.

1. Розглянути напрямки діяльності кафедри фізичного виховання вищого навчального закладу з організації рекреаційної діяльності студентів.
2. Визначити мотивацію студентів до занять різними видами фізичної активності у вищому навчальному закладі.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз літературних джерел та документів, анкетування студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, методи математичної обробки даних. У дослідженні взяло участь 200 респондентів.

Результати дослідження та їх обговорення. Фізична культура шляхом проведення обов'язкових занять у вищих навчальних закладах здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку. Керівники навчальних закладів зобов'язані забезпечувати створення сприятливих

умов для належної рухової активності студентів [2]. На даний момент, всебічну роботу з розвитку фізичної культури і спорту у вищих навчальних закладах України здійснюють кафедри фізичного виховання та спортивні клуби ВНЗ [5].

У дослідженні було розглянуто діяльність кафедри фізичного виховання та спорту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Було виявлено, що кафедра здійснює навчально-виховну, методичну та наукову діяльність за дисципліною фізичне виховання, а також спортивно-масову і фізкультурно-оздоровчу роботу. До навчально-виховної діяльності кафедри відноситься: організація та проведення навчальних занять з фізичного виховання; виявлення показників фізичного розвитку студентів; оцінювання якості досягнутого студентами рівня сформованості знань, умінь і навичок з фізичного виховання; пропаганда здорового способу життя, занять фізичною культурою та спортом.

Спортивна та фізкультурно-оздоровча діяльність кафедри включає проведення студентських спортивних змагань та спортивно-масових заходів в університеті; організацію участі студентів у спортивних заходах університету; сприяння в організації дозвілля для студентів та працівників університету; організацію підготовки та участі студентів-спортсменів та збірних команд університету в обласних, національних та міжнародних спортивних змаганнях; організацію фізкультурно-оздоровчої роботи зі студентами, що мешкають у гуртожитках, за місцем їх проживання; організацію співробітництва кафедри з кафедрами фізичного виховання та спорту інших вищих навчальних закладів України та іноземних держав.

Перед кафедрою фізичного виховання Університету поставлені завдання, основними з яких є: якісна організація та проведення навчальних занять з фізичного виховання, навчально-тренувальних занять спортивних секцій (навчальних груп спортивного виховання) та фізкультурно-оздоровчих груп університету в межах розкладу занять, а також спортивних змагань та спортивно-масових заходів; пропаганда здорового способу життя, занять фізичною культурою та спортом; організація та проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів; сприяння в організації дозвілля для студентів, аспірантів, докторантів та працівників університету, а також населення регіону [4].

У ході дослідження з'ясовано, що навчальний процес з фізичного виховання в Університеті організовано за секційною формою: на навчальних заняттях з фізичного виховання студенти мають можливість займатися у групах з видів спорту за власним вибором, а для студентів, які мають відповідну спортивну підготовку, працюють спортивні секції [1].

Студенти Університету постійно приймають участь у таких змаганнях, як: студентська Спартакіада університету, кубок студентського профкому, студентська Спартакіада ВНЗ Харківської області, студентська баскетбольна Ліга серед студентів ВНЗ, студентська баскетбольна Ліга України серед студентів ВНЗ, спартакіада «Здоров'я» серед професорсько-викладацького складу ВНЗ Харківської області, студентська волейбольна Ліга Харківської області, студентська Спартакіада гуртожитків університету, особиста першість університету серед студентів та ін.

[3].

Для вивчення інтересів та потреб студентів у рекреаційній діяльності у формі навчальних занять, спортивно-масових заходів та змагань під час навчання у вищому навчальному закладі, було проведено анкетування серед студентів. Варто відзначити, що 100% опитуваних студентів вважають, що заняття фізичною культурою і спортом є необхідними для них і повинні мати регулярний характер.

При дослідженні основної мотивації студентів до занять фізичною культурою і спортом, були виявлені показники, які подані на рис.1:

Рис. 1. Мотивація студентів до занять різними видами фізичної активності

На рисунку видно, що більшість студентів (29%) вважає, що заняття фізичною культурою і спортом необхідні для зміцнення здоров'я, для 28% респондентів основним мотивом занять фізичною культурою і спортом виявилось бажання бути фізично розвиненими, лише 15% опитаних планують домогтися високих результатів у спорті і 6% вважають, що заняття фізичною культурою і спортом допомагають придбати впевненість у собі.

Відповіді, чи беруть студенти участь у спортивних змаганнях під час навчання в вищому навчальному закладі, подано на рис.2.

Як видно з результатів опитування, лише 27% студентів регулярно беруть участь у змаганнях (3-4 рази на рік або частіше) під час навчання у вищому навчальному закладі, 25% респондентів не брали участь у спортивних змаганнях жодного разу, а 17% - були присутні на змаганнях тільки у якості глядачів. Варто звернути увагу на те, що 95% опитаних студентів задоволені вибором видів спорту, якими можна займатися у їх вищому навчальному закладі, при цьому 62% респондентів задоволені умовами занять фізичною культурою і спортом у їх вищому навчальному закладі.

Висновки:

1. У вищому навчальному закладі безпосереднє керівництво та проведення фізкультурно-спортивної роботи зі студентами здійснює кафедра фізичного виховання, яка проводить навчально-тренувальні заняття та рекреаційні заходи,

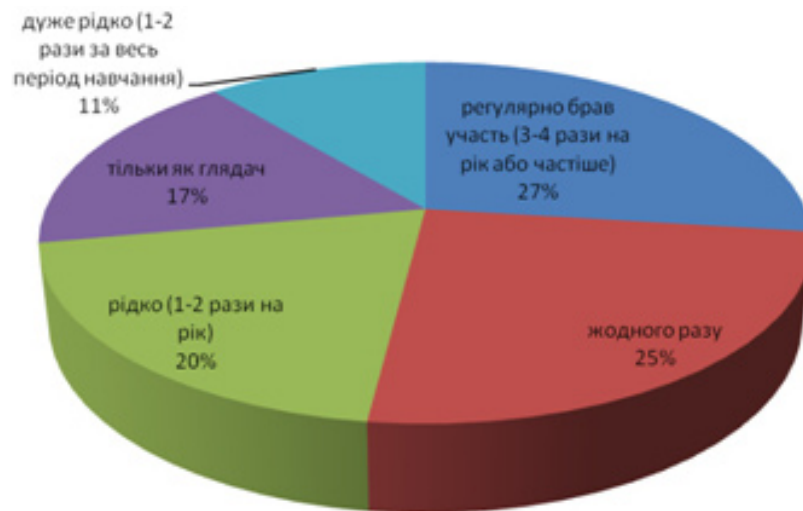

Рис. 2. Участь студентів у спортивних змаганнях під час навчання у ВНЗ

здійснює підготовку до занять матеріально-технічної бази, розробляє навчально-методичну документацію, здійснює контроль за успішністю студентів і проводить науково-дослідницьку роботу.

2. Основною мотивацією до занять різними видами фізичної активності студентів вищих навчальних закладів на думку 29% опитуваних є зміцнення їх здоров'я, 28% - бажання бути фізично розвиненими, мати красиву фігуру, 15% – досягнення високих спортивних результатів і 6% респондентів вважають, що заняття фізичною культурою і спортом допомагають придбати впевненість у собі.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у більш детальному вивченні особливостей рекреаційної діяльності студентів вищих навчальних закладів у вільний від навчання час, у тому числі у гуртожитку.

Список використаної літератури:

1. Бондар А. С. Організація діяльності спортивних клубів вищих навчальних закладів / Бондар А. С., Кондращенко С. М., Савченко К. М. // Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фізичне виховання: теорія і практика» (7-8 квітня 2016 року). – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – С. 20-26

2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» : [електронний ресурс] / сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>

3. План спортивно-масової роботи кафедри фізичного виховання та спорту : [електронний ресурс] / сайт Кафедри фізичного виховання та спорту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу : <http://sport.univer.kharkov.ua/ru/department>

4. Положення про кафедру фізичного виховання та спорту : [електронний ресурс] / сайт Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Режим доступу : http://www.univer.kharkov.ua/ua/structure/leisure/sport_department

5. Савченко К. Неолімпійські види спорту як складова фізичного виховання студентів / Савченко К., Бондар А. // Спорт та сучасне суспільство: Матеріали ІХ Всеукраїнської студентської наукової конференції 26 лютого 2016 р. / НУФВСУ. – К.: Олімпійська література, 2016. – С.126-131.